

da no tornan per agregació núvols comulars, engendradores dels nimbos ó pallio-cúmuls, verdaders indicadors de pluja. Avuy 'l cel enpedregat de flochs de llana ó à borreguets, no es pas prou cert que sigui presagi de pluja, que sols es casi segura si venint els nuvols de mitjorn, llaveig ó ponent, caminan tornantse cúmuls, y més en sota corren 'ls fracto-cúmuls, boyres esboijarradas, recaderas de la tampesta.

L' arch de Sant Martí ha inspirat un hermos aforisme:

Arch de Sant Martí al matí,
la pluja ja es aquí;
Arch de Sant Martí á la tarde,
la pluja ja es passada.

Aques admirable meteor queda format generalment per dos archs, un interior ahont s'hi veuen tots els colors del espectre desde 'l moral al roig, comtats de dintre á fora: y un altre arch més ample y ab els mateixos colors, pero en ordre contrari, ó sia 'l roig dintre, devant per devant de l'altre arch. Aquets colors de tons vius son deguts á las gotetas d'aygua dels núvols que refractan els raig de llum, sent prou á nostre objectiu saber que la condició indispensable per veure l' arch de Sant Martí, es que l'observador estigui de cara á la nuvolada y d'espatllas al sol.

Aixó conegut, es fácil demostrar la certesa del aforisme. L'arch al matí 'ns diu clarament que 'ls núvols son al ponent, y com todas las etmpestras corren sensiblement de llaveig á gargal, l'observador 's trova en lo camí que seguirán núvols generadors del arch de Sant Martí, sent segura la plujada. Al contrari, l'arch de la tarde 'ns diu que 'ls núvols, son al llevant, y per la mateixa rahó del del mohiment de traslació de las tempestas, l'observador 's trova al derrera de las masses de núvols, que no han d'avansar cap á n'ell, sino que mol aviat capbusarán al fons del horitzó, fentse impossible la pluja.

DIONÍS PUIG.

(S' acabarà.)

NI MARE, NI MONJA

CUENTO VALLESÁ

(Conclusió)

En efecte, no 's feu esperar molt la acometida de la senyora María, á jutjar pel breu díalech que luego sostingué ab en Quimet y que

nostres lectors compendrán desseguida 'l resultat definitiu del mateix, sols dientlos que ella 's quedá pàlida, abatuda, verament estamordida y que éll estava nerviós, groch, ab l'ira al cos...

—¿Qué s' ha cregut vosté de mí?—deya 'n Quimet.—¿Qué per ventura 's pensa que he perdut los sentits? ¡No faltava sino aquesta, que á última hora hagués de ser jo qui carregués ab tanta presumpció! Senyora María, li prohibeixo terminantment la repetició de semblants proposicions, y si insisteix, pel seu govern li dich desd' are: ja pot buscarse mosso.

—Pero home—exclamava tota temblorosa la senyora María—devegadas las cosas ben enrahonadas...

—¡Ni aixis!—interrumpé bruscament en Quimet.—Y perque vosté 's formi una petita idea de lo molt distanciat qu' estém, y per acabar d' una vegada per sempre, dech manifestarli que avants de consentir en aixó; que avants d' ilusionarme pera res; que avants de casarme jo ab la seva filla, prego á Deu que 'm tregui del mon primer. ¡Ni vull tanta maularia, ni ma conciencia pot ni vol ligarse ab tanta estupides!

A pesar de tant rotunda negativa, la senyora María volia provar encare un' altre insinuació; més desistí de ferho al sentir un estruendo estrany al cap de l'escala, precedit de un esgarrifós crit que li posá la pell de gallina, y la feu correr més que depressa per averiguar lo succehit.

Efectivament; la senyora María no mal presentí 'n va. A n' el mateix replá de l'escala trová estirada y sense coneixement á la pobre Elvira, que obsecada escoltant la conversa de la seva mare ab en Quimet, s' entrebancá ab sas propias faldillas al intentar baixar pera intervenir en la contienda dels dos, y degut á son esverament y á sa nerviositat manifesta. se 'n aná de clatell.

Las exclamacions y 'ls crits de la senyora María foren tant aguts, que fins 'n Ramón, delicadíssim com estava, s' aixecá del llit tot esverat, creyent que á lo menos s' enfonsava la casa. Mes se tranquilisá un xich al veurer de lo que 's tractava, encara que sens compendrer lo perill; puig cregué bonament que l' Elvira había sofert un senzill desmay, ja que entre la senyora María y 'n Quimet la habían trasladat ab una cadira al seu quarto. Y tant ho creya aixis, tant son bon cor l' apartava de la realitat, que dirigintse á la seva esposa, ab tó de reconvenció com per renyarla, va dirli:

—¿Perque habías de ferho aixó? ¿Perque habías de dirli á la noya? ¡Es clar, li haurás ensenyat aquella carta tan depressiva, la po-